



## LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSISIEKIMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 17, LT-01505 Vilnius, tel. (8 5) 261 2363,  
faks. (8 5) 212 4335, el. p. sumin@sumin.lt.  
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188620589

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2021-

Nr.

### DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMŲ PROJEKTŲ

Lietuvos Respublikos susisieikimo ministerija (toliau – Susisieikimo ministerija), atsižvelgdama į 2021 m. lapkričio 9 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybėje vykusiame tarpinstituciniame pasitarime 14 klausimo „Dėl Vyriausybės 2021 m. vasario 17 d. nutarimo Nr. 102 „Dėl Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšų naudojimo 2021 metų sąmatos patvirtinimo“ pakeitimo ir Vyriausybės 2021 m. balandžio 7 d. nutarimo Nr. 211 „Dėl 2021 metų Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšų rezervo valstybės reikmėms, susijusioms su keliais, finansuoti paskirstymo“ pakeitimo (TAP-21-1568) (21-31652), (TAP-21-1567) (21-31651)“ svarstymo metu pateiktas pastabas (2021 metų lapkričio 9 d. tarpinstitucinio pasitarimo protokolo Nr. 45 14 punktas), teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. vasario 17 d. nutarimo Nr. 102 „Dėl Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšų naudojimo 2021 metų sąmatos patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – nutarimo projektas Nr. 1) ir patikslintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. balandžio 7 d. nutarimo Nr. 211 „Dėl 2021 metų Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšų rezervo valstybės reikmėms, susijusioms su keliais, finansuoti paskirstymo“ pakeitimo“ projektą (toliau – nutarimo projektas Nr. 2), (toliau kartu – nutarimo projektai).

Nutarimo projekto Nr. 1 tikslas – perskirstyti Kelių priežiūros ir plėtros programos (toliau – Programa) finansavimo 2021 metų sąmatoje numatytas ir planuojamas sutaupyti keliams ir jų statiniams remontuoti, VĮ Lietuvos automobilių kelių direkcijos (toliau – Direkcija) išlaikymo išlaidoms apmokėti, kitoms kelių srities reikmėms (teisės projektams, žemės paėmimo visuomenės poreikiams dokumentams rengti) finansuoti skirtas lėšas.

Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšų naudojimo 2021 metų sąmatos<sup>1</sup> 2.2 papunktyje patvirtinta 76 000 tūkst. eurų suma akcinei bendrovei „Kelių priežiūra“ (toliau – Bendrovė), kuri pavedimo sutarties su Direkcija dėl privalomų kelių priežiūros darbų vykdymo pagrindu prižiūri valstybinės reikšmės kelius. Kasmet mažėjant valstybinės reikšmės kelių priežiūrai skiriamų lėšų (2017 metais skirta 81 396 tūkst. eurų; 2018 metais – 79 000 tūkst. eurų; 2019 metais – 79 000 tūkst. eurų; 2020 metais – 76 000 tūkst. eurų) prastėja asfalto dangos būklė, didėja kelio dangos defektų, pažaidų skaičius, taip pat paprastojo ir kapitalinio kelių remonto poreikio apimtis. Papildomas finansavimas (3 050 tūkst. eurų) kelių remonto darbams 2021 metais

<sup>1</sup> Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšų naudojimo 2021 metų sąmata, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. vasario 17 d. nutarimu Nr. 102 „Dėl Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšų naudojimo 2021 metų sąmatos patvirtinimo“.

leistų atlikti reikiamus kelių remonto darbus, o tai padėtų suvaldyti asfalto dangos degradaciją, kuri intensyviausia žiemos sezono metu, ir taip išvengti didesnių išlaidų ateityje žiemai pasibaigus.

Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba 2021 m. lapkričio 11 d. rašte Nr. (9.10Mr-43)6V-1525 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų projekto“ atkreipė dėmesį, kad 2018 metais Europos Komisija gavo ir nagrinėja skundą dėl Lietuvos valdžios institucijų veiksmų, kuriais galimai buvo suteikta neteisėta valstybės pagalba Bendrovei. Europos Komisijos gautame skunde teigiama, kad, suteikiant finansavimą be konkurso Bendrovei, galimai buvo iškreipta konkurencija kelių priežiūros ir kelių statybos sektoriuje. Skunde nurodyta, kad Vyriausybės ir Susisiekimo ministerijos nustatytos tvarkos sukuria *de jure* ir *de facto* kelių priežiūros paslaugų monopoliją, nesudarant galimybės rinkoje dalyvauti privatiems subjektams. Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos rašte, be to, teigiama, kad Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšų naudojimo 2021 metų sąmatoje Bendrovei skirtas finansavimas, taip pat nutarimo projektu Nr. 1 Bendrovei numatomas skirti finansavimas irgi galėtų būti laikytinas valstybės pagalba.

Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos kelių įstatymo 5 straipsnyje nustatyta, kad kelių projektavimo, tiesimo, statybos, rekonstravimo ir taisymo (remonto) darbai vykdomi Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka. Valstybinės reikšmės kelių, kurie, vadovaujantis Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymu, yra priskirti infrastruktūrai, turinčiai strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui, priežiūrai šis reikalavimas nėra nustatytas. Atsižvelgiant į valstybinės reikšmės kelių strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui, Bendrovė, vykdanči valstybinės reikšmės (magistralinių, krašto ir rajoninių) kelių priežiūrą ir tvarkymą, įtraukta į Antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių sąrašą<sup>2</sup>. Be to, Bendrovės vykdoma valstybinės reikšmės (magistralinių, krašto ir rajoninių) kelių priežiūra ir tvarkymas yra specialusis įpareigojimas, numatytas Valstybės valdomų įmonių ir jų dukterinių bendrovių vykdomų specialiųjų įpareigojimų sąrašė<sup>3</sup>.

Atsižvelgiant į tai, lėšos Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu tvirtinamoje Programos finansavimo lėšų naudojimo metinėje sąmatoje yra skiriamos ne pačiai veiklai (valstybinės reikšmės kelių priežiūrai ir tvarkymui), o specialiuosius įpareigojimus vykdančiam subjektui – Bendrovei. Tai reiškia, kad Bendrovė, teikdama šias paslaugas, neveikia rinkos sąlygomis ir šios paslaugos nepriskirtinos komercinei veiklai. Pažymėtina, kad toks teisinis reglamentavimas neprieštaruoja Europos Sąjungos teisei, kadangi valstybės narės, tam tikruose sektoriuose siekdamos užtikrinti viešąjį interesą, turi teisę turėti valstybinį monopolį, jeigu tai yra būtina.

Dėl laiku neužbaigtų 2020 metų darbų dalis 2021 metų valstybinės reikšmės kelių horizontaliojo ženklavimo sutarčių buvo pratęstos vėliau nei įprastai, vėliau buvo pradėti šių metų ženklavimo defektavimo ir atnaujinimo darbai, todėl šių darbų bus atlikta mažiau nei įprastai ir yra planuojama šiam tikslui nepanaudoti apie 1 500 tūkst. eurų Programos finansavimo lėšų. Užsitęsęs pirkimo procedūroms sumažėjo 2021 metų lėšų poreikis prekėms ir paslaugoms saugaus eismo švietėjiškoms akcijoms vykdyti (planuojama sutaupyti šiam tikslui numatytus 200 tūkst. eurų).

Sumažėjo Direkcijos išlaidos už specialiųjų įpareigojimų vykdymą. 800 tūkst. eurų Programos finansavimo lėšų planuojama sutaupyti dėl COVID-19 viruso pandemijos įtakos sumažėjus administracinių patalpų ir transporto išlaikymo, telekomunikacijų ir kitų paslaugų bei prekių apmokėjimo sąnaudoms, taip pat dėl dalies neužimtų etatų.

2021 metais nebus panaudota dalis (550 tūkst. eurų) iš Programos finansavimo lėšų naudojimo sąmatoje Susisiekimo ministerijai numatytų lėšų. Planuota, kad šios lėšos bus reikalingos teisminių ginčų išlaidoms, vykdanč projektą „Via Baltica“ žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūras, apmokėti. Šiam tikslui reikalingų lėšų poreikis apskaičiuotas pagal išlaidas

<sup>2</sup> Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo 2 priedas.

<sup>3</sup> Valstybės valdomų įmonių ir jų dukterinių bendrovių vykdomų specialiųjų įpareigojimų sąrašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2021 m. kovo 16 d. įsakymu Nr. 4-193 „Dėl Valstybės valdomų įmonių ir jų dukterinių bendrovių vykdomų specialiųjų įpareigojimų sąrašo patvirtinimo“.

analogiškiems teisiniams ginčams kituose projektuose. Kadangi projekto „Via Baltica“ žemės paėmimo procesas 2021 metais vyko palyginti sklandžiai, šios lėšos buvo sutaupytos.

Galimas teigiamas nutarimo projekto Nr. 1 poveikis – bus užtikrintas Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 1, 4 ir 7 punktų nuostatų įgyvendinimas ir tikslingai panaudotos Programos finansavimo lėšos 2021 metais.

Nutarimo projekto Nr. 2 tikslas – perskirstyti planuojamą sutaupyti savivaldybių, kitų įstaigų tam tikriems kelių objektams finansuoti skirtą 2021 metų Programos finansavimo lėšų rezervą valstybės reikmėms, susijusioms su keliais, finansuoti (toliau – 2021 metų Programos finansavimo lėšų rezervas).

2021 metų Programos finansavimo lėšų rezervo paskirstymo sąrašė<sup>4</sup> iš viso numatyta 19 330,0 tūkst. eurų, šios lėšos paskirstytos savivaldybių ir Direkcijos 2021 metais įgyvendinamiems kelių objektų projektams. Kaip informavo Elektrėnų, Klaipėdos miesto, Kretingos rajono, Telšių rajono, Vilniaus miesto savivaldybės ir Direkcija, 2021 metais dėl įvairių priežasčių planuojama nepanaudoti iki 1 549,4 tūkst. eurų Programos finansavimo lėšų rezervo.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. balandžio 21 d. nutarimo Nr. 447 „Dėl Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo įgyvendinimo“ 30<sup>1</sup> punktu, nepanaudotas Programos finansavimo lėšų rezervas gali būti perskirstomas einamaisiais metais finansuotiems kelių objektams arba naujiems kelių objektams, kurių darbams tęsti ar užbaigti trūksta lėšų. Atsižvelgiant į gautus prašymus, nutarimo projektu Nr. 2 savivaldybių planuojamą nepanaudoti Programos finansavimo lėšų rezervo dalį siūloma skirti tiems į 2021 metų Programos finansavimo lėšų rezervo paskirstymo sąrašą įtrauktiems savivaldybių vietinių kelių objektams, kuriems užbaigti 2021 metais nepakanka skirto finansavimo. Be to, siūloma finansuoti tris Birštono, Biržų rajono ir Kauno rajono savivaldybių vietinių kelių objektus, kurie 2020 metais buvo finansuojami iš lėšų, numatytų Ekonomikos skatinimo ir koronaviruso (COVID-19) plitimo sukeltų pasekmių mažinimo priemonių plano lėšų valstybinės ir vietinės reikšmės kelių rekonstrukcijos, taisymo (remonto) darbams paskirstymo ir naudojimo tvarkos apraše<sup>5</sup>, ir kuriems užbaigti 2021 metais reikalingas papildomas finansavimas.

Susisiekimo ministerija įvertino tarpinstituciniame pasitarime Energetikos ministerijos pateiktą pasiūlymą skirti finansavimą Alytaus rajono savivaldybės vietinės reikšmės kelio Nr. AL1417 Butrimiškiai–Kaniūkai kapitaliniam remontui ir nustatė, kad yra rizika, kad šio kelių objekto išlaidos gali neatitikti išlaidų tinkamumo finansuoti iš Programos finansavimo lėšų reikalavimų, todėl negali būti įtrauktos į 2021 metų Programos finansavimo lėšų rezervo paskirstymo sąrašą.

Valstybinės reikšmės kelių objektuose planuojamas sutaupyti 2021 metų Programos finansavimo rezervo lėšas siūloma skirti Direkcijos įgyvendinamo valstybinės reikšmės rajoninio kelio Nr. 1918 Palemonas–Neveronys–Ramučiai ruožui nuo 4,308 iki 5,837 km kapitalinio remonto darbams užbaigti.

Teigiamas nutarimo projekto Nr. 2 poveikis – bus užbaigti vietinės ir valstybinės reikšmės kelių sektoriaus objektų rekonstravimo, kapitalinio remonto darbai, pagerės eismo sąlygos keliuose (gatvėse), gera kelių ir gatvių būklė turės teigiamą įtaką valstybės ekonomikos augimui, pagerės žmonių gyvenimo kokybė. Neigiamas nutarimo projekto poveikis nenumatomas.

Nutarimo projektai atitinka Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programą, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72

---

<sup>4</sup> 2021 metų Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšų rezervo paskirstymo sąrašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. balandžio 7 d. nutarimu Nr. 102 „Dėl 2021 metų Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšų rezervo valstybės reikmėms, susijusioms su keliais, finansuoti paskirstymo“.

<sup>5</sup> Ekonomikos skatinimo ir koronaviruso (COVID-19) plitimo sukeltų pasekmių mažinimo priemonių plano lėšų valstybinės ir vietinės reikšmės kelių rekonstrukcijos, taisymo (remonto) darbams paskirstymo ir naudojimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. balandžio 22 d. nutarimu Nr. 422 „Dėl Ekonomikos skatinimo ir koronaviruso (COVID-19) plitimo sukeltų pasekmių mažinimo priemonių plano lėšų valstybinės ir vietinės reikšmės kelių rekonstrukcijos, taisymo (remonto) darbams paskirstymo ir naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

„Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, tačiau tiesiogiai šios programos nuostatų neįgyvendina.

Nutarimo projektai neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų nuostatų.

Nutarimo projektai nėra notifikuotini Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“ reikalavimus.

Nutarimo projektai atitinka Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo reikalavimus. Nutarimo projekte naujų terminų, vertintinų Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo nustatyta tvarka, nėra.

Nutarimo projektai paskelbti Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje, Susisiekimo ministerijos interneto svetainėje ir visi suinteresuoti asmenys galėjo teikti pastabas ir pasiūlymus.

Nutarimo projektai buvo pateikti derinti Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai, Lietuvos Respublikos finansų ministerijai, Lietuvos savivaldybių asociacijai ir Direkcijai. Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija ir Lietuvos Respublikos finansų ministerija pastabų ir pasiūlymų neturėjo, Lietuvos savivaldybių asociacija 2021 m. lapkričio 10 d. darbo tvarka informavo, kad pastabų neturi. Atsižvelgta į Direkcijos pastabą, taip pat į Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės ir Ekonomikos politikos grupės pastabas.

Nutarimo projektus parengė Susisiekimo ministerijos Kelių ir oro transporto politikos grupės (vadovas – Vladislav Kondratovič, tel. 239 3867, el. p. vladislav.kondratovic@sumin.lt) vyriausiasis specialistas Jonas Skarulskis (tel. 239 3936, el. p. jonas.skarulskis@sumin.lt).

**PRIDEDAMA:**

1. Nutarimo projektas Nr. 1 ir jo lyginamasis variantas, 2 lapai.
2. Nutarimo projektas Nr. 2 ir jo lyginamasis variantas, 8 lapai.
3. Suinteresuotų institucijų išvadų ir pasiūlymų kopijos, 14 lapų.

Susisiekimo ministras

Marius Skuodis